3° Πανελλήνιο Συνέδριο
Ιατρικής Φυσικής

27° Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο
Ακτινολογίας

Ενσωμάτωση αρχείων IAEA phase-space (PHSP) στο GATE 10 για την επικύρωση μοντέλου δέσμης φωτονίων 6 MV

Ιωάννης Γρηγοριάδης[1,3] · Μάριος Μυρωνάκης[2] · Δήμητρα Τσιβάκα[2]

Κική Θεοδώρου[2] · Ιωάννης Τσούγος[1,2] · Παναγιώτης Παπαδημητρούλας[1,*]

[1] Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής και Βιοϊατρικής Απεικόνισης, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

[2] Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

[3] Τμήμα Ιατρικής Φυσικής, Γενικό Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Θεσσαλονίκη

* Επικοινωνία: ppapadimitroulas@uth.gr

30, 31 ΟΚΤ + 1 ΝΟΕ
2026

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΛΑΡΙΣΑ

Οργάνωση

ΕΦΙΕ
Ένωση Φυσικών Ιατρικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή

Η χρήση IAEA phase-space (PHSP) στο GATE 10

Υπόβαθρο

Τα αρχεία phase-space (PHSP) της IAEA για τον TrueBeam 6 MV δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν απευθείας ως πηγή σωματιδίων στο GATE 10. Απαιτείτε μετατροπή σε συμβατή μορφή και σωστή αναπαράσταση των ιδιοτήτων των σωματιδίων.

Σκοπός

Να υλοποιηθεί συμβατή πηγή ROOT phase-space και να αξιολογηθεί η πλήρης αλυσίδα προσομοίωσης μέσω σύγκρισης των υπολογισμένων δοσιμετρικών κατανομών με κλινικές μετρήσεις.

Σχεδιασμός επικύρωσης

Δέσμη	Πεδία	Γεωμετρία	Αξιολόγηση
TrueBeam 6 MV	6×6, 10×10, 15×15 cm²	SSD 100 cm · water phantom	PDD · Προφίλ · 1D γ

Η ίδια πηγή PHSP χρησιμοποιείται για τη σύγκριση αρχικών και βελτιστοποιημένων ρυθμίσεων transport/scoring.

Μέθοδοι & Υλικά

Από τα IAEA PHSP στην προσομοίωση και τη σύγκριση μετρήσεων

IAEA PHSP — Αρχεία σωματιδίων
› **Μετατροπή** — Μονάδες / ιδιότητες
› **ROOT PHSP** — Συμβατή πηγή
› **GATE 10** — Particle transport
› **Scoring / detector** — Απόκριση ανιχνευτή
› **Επικύρωση** — Σύγκριση μετρήσεων

Διάταξη και δοσιμετρική ανάλυση

Water phantom, SSD 100 cm και τετραγωνικά πεδία 6×6, 10×10 και 15×15 cm².

Προσομοίωση απόκρισης ανιχνευτή και υπολογισμός PDD, πλευρικών προφίλ και 1D gamma.

Οι ρυθμίσεις transport και scoring μεταβλήθηκαν χωρίς αλλαγή της μετατρεπόμενης πηγής PHSP.

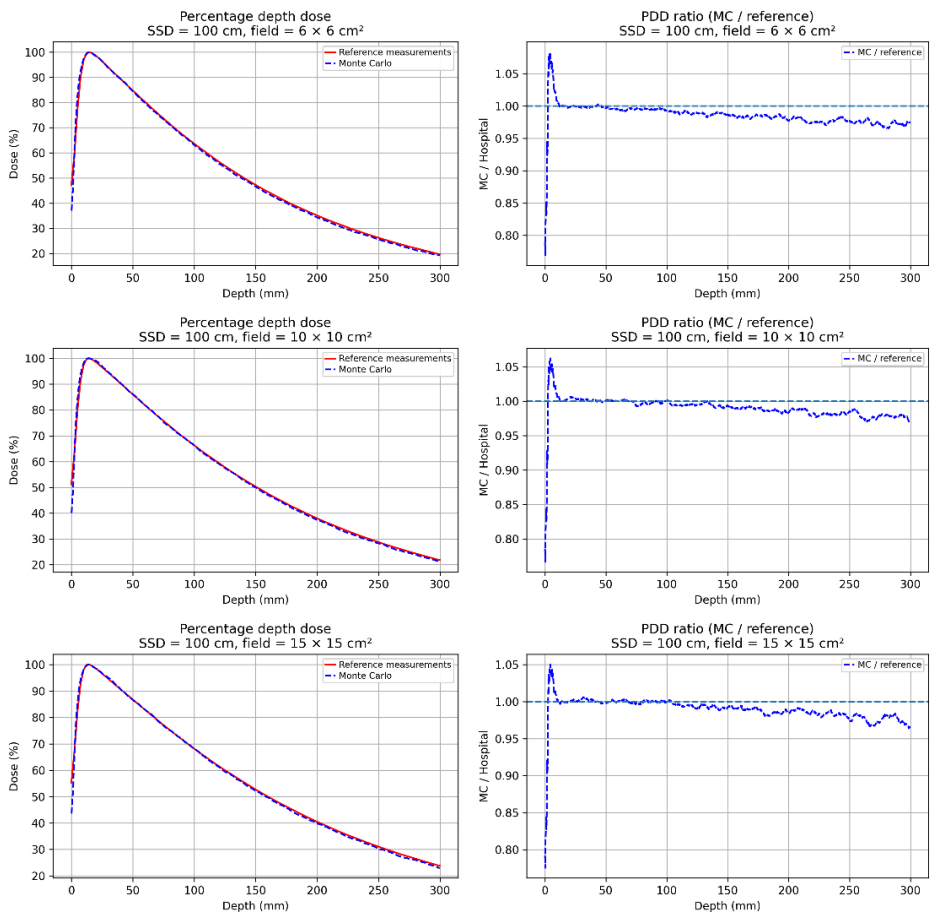
Ρυθμίσεις προσομοίωσης

Διαμόρφωση	Πλέγμα	Transport
Αρχική	2×2×1 mm³	Default
Βελτιστοποιημένη	0,8×0,8×0,8 mm³	Refined cuts / max step

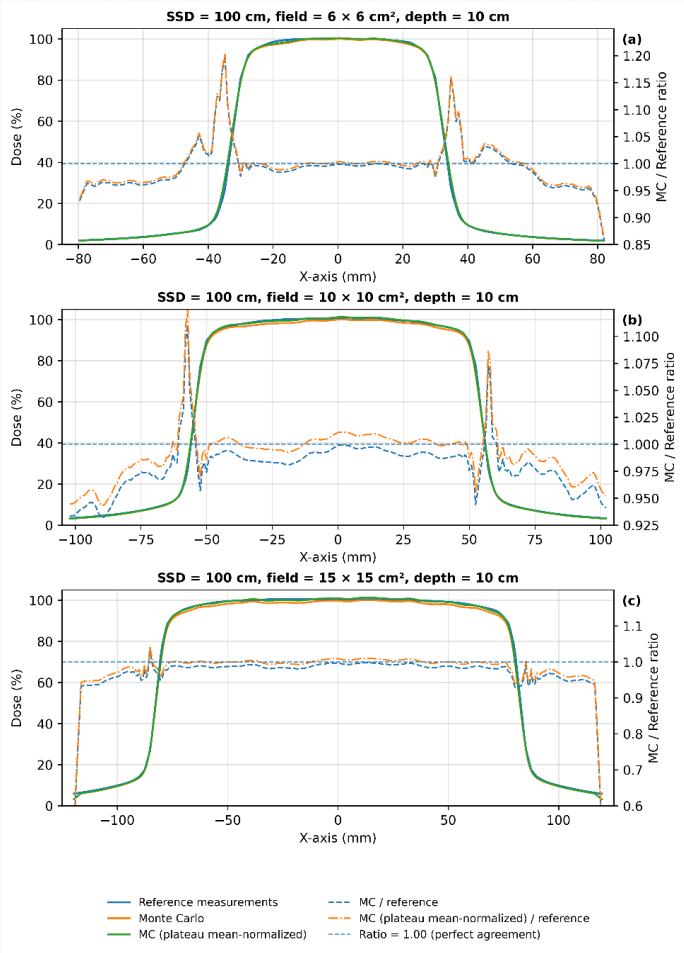
Αποτελέσματα

Δοσιμετρική σύγκριση με κλινικές μετρήσεις

Καμπύλες Δόσης Βάθους - PDD

Πλευρικά προφίλ δόσης

Ποσοτικά αποτελέσματα

Πεδίο	ΔDmax (mm)	PDD (10) pp	PDD (20) pp	PDD γ 2%/2mm
6×6	+0,09	−0,65	−0,64	99,83%
10×10	−0,10	−0,40	−0,47	99,92%
15×15	+0,58	−0,35	−0,52	100%

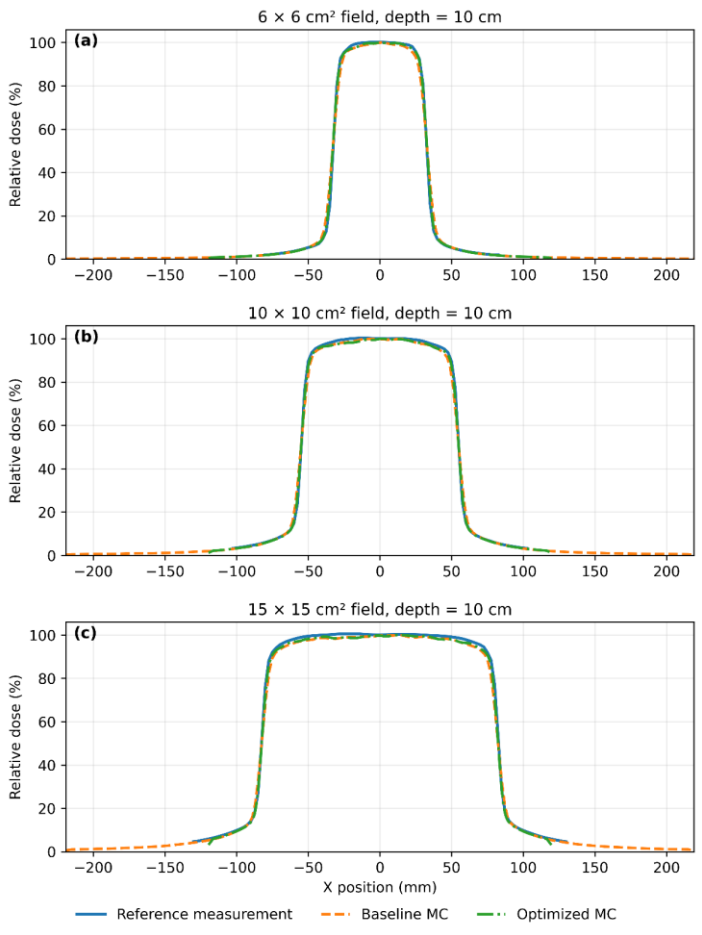
PDD γ (2%/2 mm)

99,83–100%

Συμπεράσματα

Επίδραση της βελτιστοποίησης transport και scoring

Σύγκριση προφίλ

Αρχική vs Βελτιωμένη

Μετρούμενο Μέγεθος	Αρχική	Βελτιωμένη
Σφάλμα dmax	~3–4 mm	≤0,58 mm
Σφάλμα PDD(10)	~7%	<1%
Απόκλιση penumbra	~2,3–2,4 mm	≤0,61 mm
PDD γ (2%/2 mm)	2,94–3,44%	99,83–100%

Στατιστική αβεβαιότητα MC

CAX στο dmax: 1,33–1,58% | CAX στα 10 cm: 1,69–1,91%
P95: plateau ≤1,70% | penumbra ≤2,52%

Κύρια συμπεράσματα

- Η μετατροπή των IAEA PHSP σε ROOT επέτρεψε τη χρήση της δέσμης TrueBeam 6 MV ως πηγής στο GATE 10.
- Οι βελτιστοποιημένες ρυθμίσεις transport και scoring βελτίωσαν αισθητά τη συμφωνία PDD και προφίλ με τις μετρήσεις.
- Η επικύρωση πρέπει να περιλαμβάνει όλη την αλυσίδα: PHSP → transport → scoring → ανιχνευτής.

Βιβλιογραφία

Επιλεγμένη βιβλιογραφία και πηγές δεδομένων

[1] **Sarrut D. et al.** Physics in Medicine & Biology, 2026; 71:015042.

[2] **Krah N. et al.** Physics in Medicine & Biology, 2026; 71:015043.

[3] **Chetty IJ. et al.** Medical Physics, 2007; 34:4818–4853.

[4] **IAEA Phase-Space Database.** https://www-nds.iaea.org/phsp/